

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 18 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 68 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislava
 cis. 25448/III. a 1925

H I R D E T É S E K:

□ centiméterenként — filler.
 Nyilattéri közlemények garmond
 soronként — filler.

Gyakori hirdető- és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árendámnyban részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A közliratok a szerkesztőséghez küldendők.

Készliratok vissza nem adandók.

Alapította: **HOLLÓ SÁNDOR.**

Megjelenik:

Minden vasárnap reggel.

Szerkesztésért felelős: **A LAP KIADÓJA.**

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklám-
 cikkeket a kiadóhivatalba kerjük utasítani.

A lap kiadója: **NYITRAI és TÁRSA.**

A lévai gabonakiállítás.

Az előbbi évek »termeljünk többet!« jelszavával szemben ma világszerte a minőségi termelésre törekednek a gazdák legjobbjai. Ez annyit jelent, hogy ma már miután a földművelés modernizálásával, racionalizálásával, a legújabb technikai, műszaki és vegyszertí találmányok alkalmazásával a többtermelés jelszava annyira diadalmaskodott a világon, továbbá pedig a munkanélküli nagy tömegek sajnálatos kikapcsolódásával a rendes táplálkozásból s a normális világtogyrasztásnak ezen csökkenése következtében előállott a tulprodukción a gabonában is, azért tért át a világ mezőgazdasága a minőségi termelésre. Termeljünk többet! — hangzott eddig a vezető gazdák figyelmeztetése. Termeljünk jobbat! — hangzik ma ugyanezek ajkán az új kor új hangja, amit minden jóra való gazdának saját érdekében is figyelemre kell méltatni és a gyakorlatban alkalmazni a legújabb gazdasági életkövetelményt.

A garmavölgyi mezőgazdaságunk ez az új irányt különösen nagy figyelemre kell méltatni. Buzatermelő vidék vagyunk, s mint ilyennek számolnunk kell a világtermelési szíjzettel és az elérhető jobb árak miatt is nagy figyelmet kell szentelnünk a minőségre, a termelési produkció állandó és fokozatos feljavítására. Elvünk legyen mindig a jobbra való törekvés! Minden gazda, aki az új kornak ezt a figyelemzetését megszíveli, saját maga és családjának jól felfogott érdekét szolgálja, mert vagyonosodásának alapját veti meg általa. Ma már minden gazda tudja, hogy a kereskedő és a malom nem külső kinézésre, színre, hanem belső tartalomra értékelni meg a gabonát.

A hektoliter suly is nagy árté nyezőz lett már a piacon, így nem szabad sajnálni a jó vetőmagot a jó minőségű termés érdekében.

Természetesen egy ország szempontjából sem közömbös, hogy gazdái milyen minőségű gabonát termelnek, mert minél kevesebb jó minőségű gabona terem benn az országban, annál nagyobb mennyiségű jó gabonát kell behozni külföldről a belföldi termésű magokból készült esetleg kevésbé jó lisztek feljavítására, már pedig a külföldre kiadott pénz az ország közgazdasági életére veszteséget jelent.

Gabonatermelésünk fejlődésének állandó megfigyelésére megindult az

akció, amelynek első ténykedése most van készülöben a szeptember 6 án Léván, a városháza nagytermében megtartandó gabonakiállításal, amit a járási hivatal rendez a gazdasági érdekképviseltekkel karöltve.

Tervbe volt véve ugyan egy általános gazdasági kiállítás, azonban ez a Pribina-ünnepek alatt Nyitrán rendezett kiállítás miatt kitolódott jövőre, így csak egy gabonakiállítást rendeznek most, de ezt megismétlik ezután minden évben.

Ezen a kiállításon minden gazdának érdeke gabonaféleségeivel részt venni, annál is inkább, mert hiszen negyven díj van kitűzve 50 koronától egész 500 koronáig és elismerő oklevelek is kiadásra kerülnek.

A kiállításon való részvétel módja: a résztvenni kívánó gazdák szept. 1-ig egy zacskóban két kg. mintát küldenek be a lévai járási hivatalba, nevükkel és a község nevével a gabonaféleség, fajta, (Szekács, stb.), a termelési év feltüntetésével és azzal a megjegyzéssel, hogy milyen kvantumuma van belőle a termelőnek eladásra. Ez a megjelölés statisztikai célokat szolgál, hogy megállapítsák belőle Szlovenszko termelési viszonyait. A szelízi járás részére külön kiállítás van előkészületben.

Léva város küzdelme a munkakölosónért.

Léva város tanácsa csütörtökön délután pártközi értekezletet tartott a munkakölosón ügyének megbeszélésére. Ugyanis egyes városok részére sorban utaják ki a kölosönt, Léva azonban itt is háttérbe szorult.

A pártközi értekezletre az összes pártok kiküldték képviselőiket s az értekezletet Csernák Gyula első helyettes városbíró vezette. Vojtás István, városi titkár ismertette az ügy állását. A város a folyó közigazgatási évre szóló költségvetésében tervezett közmunkálatok végrehajtására nyolc millió koronát meghaladó összeget igényelt az állami munkakölosónból, ezt az igénylést azonban az országos hivatal a belügyminisztériumba tett felterjesztésében a felére csökkentette s a belügyminisztérium pedig mindössze 120 ezer koronás kölosönt helyezett kilitásba. A városról már intervenciált ebben az ügyben, azonban eredmény nélkül s még az ígéretet sem realizálták.

A belügyminisztérium eljárása mély megdöbbenést keltett pártkülömbösgel nélkül az értekezleten. Már minden párt képviselője hozzá szölt az ügyhöz.

A szlovák néppárti Mischáček István plebános pártközi memorandum felterjesztését javasolta. A zsidópárti Weisz Gyula rámutatott arra, hogy a felső fórum rosszul ítéli meg a helyzetet, hogyha azt hiszi, hogy Léván nincsenek gazdasági bajok és munkanélküliség. Léva részt vett a munkakölosón

jegyzésében, így jogosan akar annak áldásában is részesülni. A szoc. dem. Pollák Emil dr. elkésettnek látja az akciót, a pénz papíron bizonyára már ki van osztva, csodálkozik azon, hogy Lévának csak ily csekély összeget „ígértek“, csatlakozik az akcióhoz.

Boros Béla, második helyettes városbíró rámutat arra, hogy az előjáróság kezdettől fogva szorgalmazta az ügyet, ígéretet is kapott, végül azt mondták, hogy a főtisztviselők nyári szabadságon vannak, majd szeptemberben intézik el az ügyet. Hangsúlyozza, hogy a lévai járás három milliót jegyzett a munkakölosónból, azért legalább ilyen nagyságu összeg illelt meg Lévat. A zsidópárti Fischer István dr., azt hangsúlyozta hogy nem elég csupán a memorandum, hanem a koalíciós pártok képviselői álljanak össze deputációba és ök tárják fel a kormány és a pénzügyminiszter előtt Léva sanyaru helyzetét:

ahol nincs csatornázás, nincs állami építkezés, hanem van nagy munkanélküliség.

Legalább azt a pénzt utalják ki kölosón gyanánt, amit ez a vidék jegyzett!

A kommunista részről való felszólalók azt hangoztatják, hogy az egész város polgárságának egy nagy közös tüntető gyűlést kell rendezni.

Több felszólalás után a pártközi értekezlet elhatározta, hogy a város memorandumot dolgoz ki, amelyben feltárják a város sulyos helyzetét és azt minden párt aláírja.

A memorandumot három tagból álló pártközi küldöttség viszi fel Prágába, ennek a küldöttségnek vezetésére felkéri a járási főnökök.

A barsi ref. egyházmegye közgyűlése Léván.

A barsi ref. egyházmegye nagy érdeklődés mellett tartotta évi rendes közgyűlést a lévai ref. egyház tanácstermében. Közénekel és Patay Károly esperes lélekbe markoló imájával kezdődött a gyűlés. Demény Gyula dr. gondolatokban gazdag megnyitói beszédben reámutatott a mai kor önző materialista gondolkodására. Kiemelte annak szükségességét, hogy az egyháznak első kötelessége ezzel szembe szállni. Erősíteniünk kell az idealizmus szépségeivel az ingadozó lelkeket. Az ifjúságra különös gondot kell fordítani, lelkebe bele kell plántálni a vallás iránti szeretetet, fájához való hűsöget, ember-társ iránti érzést. Majd megköszönte az elnökség és a tanácsbírói kar nevében a beléjük a helyezett bizalmat és miután 10 éves mandátumuk lejárt, hálás köszönettel adta vissza a közgyűlésnek a megbízatást. Reámutatott az elmúlt 10 év küzdelmeire és a barsi ref. egyházmegye gazdag eredményeire. Az egyházmegye mindig vezető szerepet vitt az alkotások terén. Nagy részben köszönhető ez Patay Károly esperes körültekintő vezetésének, aki immár 26 év óta vezeti az egyházmegye ügyeit, mint esperes. Csak hálával és köszönettel lehet gondolni eredményekben gazdag alkotó munkásságára. Nehéz és válságos időközön keresztül is biztosan és minden megrázkódítás nélkül vezette keresztül az egyházmegye hajóját. A barsi ref. egyházmegye közgyűlése nagy lelkesedéssel hallgatta végig a tartalmas elnöki megnyitót. Ezután a közgyűlés a választás előkészítésére három tagu bizottságot alakított.

Majd Czjegledy Pál grkissallói lelkész, egyházmegyei főjegyzője terjesztette elő az egyházmegye eredményes munkásságára reávilágító eszerei jelentést, amely kiemelte, hogy a Lex-Déner veszélye még mindig nem mulott el az egyházak feje felei. Az egyházaknak minden eshetőségre el kell készülniök, ki mondja az egyházmegye, hogy ragaszkodik iskoláihoz. A ref. tanítóképző felállítását a megvalósulás stádiumába jutott. Most már csak az egyházakon mulik az, hogy a rég óhajtott tanítóképző rövid időn belül megnyíljon. Reméli, hogy a barsi ref. egyházmegye gyűlékezetei a lélek szerinti 50 filléres hozzájárulást örömmel fogják felajánlani a tanítóképző céljaira. Dr. Agyassy Sándor garamvezekényi lelkész, tanácsbíró, a nyugdíj bizottság jelentését terjesztette elő, mely után Pap József kisserői lelkész a belmissziói jelentést adta elő. Örvendetes jelenség gyánánt állapította meg az előadó az emberek lelkében a vallásos érzés emelkedését. Ezután Nagy Sándor tanár tantügyi jelentésével foglalkozott az egyházmegye. Örömmel állapította meg, hogy az egyházmegye iskoláinak előmenetele kitünő. De szomorúan szögezi le azon ténny, hogy 134 ref. magyar gyermek idegen iskolákba jár. A szülők nem gondolják meg, hogy ezzel gyermekeiknek ártnak. Amilyen hasznos az idegen nyelvek tanulására, ép oly káros ha az anyanyelv tökéletes elsajátítása előtt idegen nyelvre fogjuk a kis gyermeket. Fel kell világosítani a szülőket arról, hogy nekünk mindnyájunknak kötelességünk a mi nyelvünkhez ragaszkodni, mert ezzel élünk és halunk.

Az esperes ezután bejelentette, hogy Szobi Endre zalabai tanító megírta a zalabai ref. egyház és iskola történetét. Dicséretre méltó követendő példa ez. Az egyházmegye a tanulmányt egy bíráló bizottságnak adta ki megírás végett. Majd Kiss Gyula városalányi lelkész, tanácsbíró, a számvizsgáló bizottság, Konta Károly kiskálnai lelkész pedig az egyházmegyei segélyalap jelentését terjesztette elő. Ezek után Antal Gyula lévai ref. lelkész az egyházmegyei önszegélyző alap

szabályait ismertette. Célja a közegeházak támogatására olcsó kölcsönök alakjában. A gyűlékezeteknek lélekszám szerint évi 20 fillérral kell hozzájárulni az alaphoz, melyből a jövőben megbecsülhetetlen szolgálatokat és eredményeket lehet várni.

Dr. Agyassy Sándor felolvasta a kiskoszmályi Bâthel árvaház igazgatójának, Nehézy Károly lelkésznek az egyházmegyéhez írott jelentését. Megnyugvással vette tudomásul az egyházmegye az árvaház örvendetes fejlődését. Jelenleg 41 kis árvát nevelnek az árvaházban. Az egyházmegye felhívja a gyűlékezeteket az árvaház fokozott támogatására. Néhány kisebb ügy és bírósági ügyek tárgyalása után az egyházmegyei közgyűlés véget ért.

Kísérletek a vándorutra kelő madarakkal.

Vége felé jár már a nyár, közeleg az ősz és a vándormadarak utra kelnek, elmenekülnek a tél dermesztő fagyja elől meleg vidékre. Az ornitológusok ilyenkor kísérletezéseket szoktak végezni.

A német birodalmi magánkutatók terve szerint a napokban összefogdosztak vagy 160 fiatal gólyát, amelyeket szeptember elején öreg vezérmadar nélkül bocsátának vándorutjukra. A gázló-fiókákra bizonyonnyal nagy veszélyt jelentő kísérlet azért történik, mert az ornitológusok egybehangzó véleménye szerint az Elbától keletre napvilágot látott német gólyák a Balkánon keresztül, a folyótól nyugatra kelt gólyák pedig Spanyolországon keresztül jutnak el Afrikába. Most összeretelték a különböző vidékek madarait és a kísérletből azt akarják megállapítani, hogy vajjon a származási helyről karikával megjelölt gólyák tényleg követik-e az Elbától, mint madárválasztól meghatározott menetirányt.

Az ornitológiai kísérletezés nem egészen új dolog, évszázadokra menő multja van.

Kerek 200 éve, hogy Németországban befogtak egy kócsagot, amelynek ballában

vékony fémkarika volt, annak a kis török városnak a nevével, ahol a kócsag a telet töltötte. Egy török madárbarát tette a gyűrűt a kócsagra, hogy megtudja, vajjon ugyanazok a madarak térnek-e vissza évről-évre telelni a Földközi tenger környékére.

Amennyire hiteles adatok vannak rá, ez török földbírtokos volt az első, aki a madarak vándorlásának kérdésével tudományosan foglalkozott.

Amerikában Baldwin volt az első, aki rendkívül sok pénzt és időt szentelt a madár-vándorlás tanulmányozásának. Ő is nagy számú madarat felkarikázott, de később egyet sem sikerült viszontlátani. Ebből azt következtette, hogy a gólyák és más vándormadarak nem térnek vissza hazai fészükre. Maratens, így kiváló dán ornitológus is a legkülömbözőbb fajta madarakat gyűrtözte fel. Ő sokkal szerencsésebb volt, mint amerikai kollégája és éppen ellenkező következtetésre jutott. Ma már fenntartás nélkül hirdeti a tudomány, hogy a vándormadár-csapatok a déli telelés után mind visszatérnek nyári lakóhelyükre, északra. A legnagyobb tengereket is könnyűszerrel átröplük. Egy bilicsapat pl. két nap alatt tette meg a több ezer km. utat Észak-Németországból Ujundlandba. Egy Rossittenben felgyűrűzött sirály Mexicóba költözött és utközben csak az Azoriszigeteken tartott rövid pihenőt.

A mai megfigyelések szerint a polárfecskék tartják a távolsági rekordot. Évenként kétszer legalább 18.000 km-t repülnek, hogy téli szállásukról nyári tanfájukra és visszaköltözzenek.

Az újabb madárállomások hiteles feljegyzései kétségtelenné teszik, hogy ellentétben az előző megfigyelők megállapításaival, csaknem valamennyi vándormadarat felkeresi fészékét. Nyílt kérdés marad azonban, hogyan találják meg a madarak, főképp az ifjú nemzedékek az utat északra! délre és vissza? Mért nem választják a hosszabb, de biztosabb szárazföldi utat és miért repülnek a tenger fölött, ahol nincs módjukban pihenniük.

A fiatal kakukot nem vezetik az idő-

Léva története a XVII. században

Írta: HAICZL KÁLMÁN dr.

XL

Ezt megelőzőleg 1690-ben a garamszentbenedeki apátsági templomban felépítette a Koháry családnak sirlójtát, amelybe hős atyjának tetemetét szállította. A templom déli hajójának oldalfalába pedig egy márványemlékplapot helyezett el, mely fölé rézlapra a csatánál azon jelenetét festette, amikor édesatyját lova Keszi felé hurcolja.

Koháry István hamvait 1909-ben Ferdinánd akkori bolgár fejedelem diszes szarkofágba tette, amelyet u. a. évi aug 25-én az emléklap alá nagy ünnepségek közt helyeztek el. (L. Haiczl i. művének 135-142. l.)

De Souches a császári sereggel július 20-án diadallal vonult be Lévára s ott hálaadó istentiszteletet tartatott. Egy heti időzés után, melyet a haditanács késedelmeskedése okozott, július 28-án indult Párkány alá, ahová aug. 1-én érkezett meg. Felgyújtotta, romhalmmal bevette s az esztergomi hidat leromboltatta.

De Souches fényes győzelmei — sajnos — sem a háború további menetét, sem a békekötést nem befolyásolták.

A háborút ugyanis a dicstelen vásvári békekötés fejezte be, mely az egész országban elégedetlenséget teremtett.

1664—1700.

A vásvári békekötés után a nádor okt. 16-án a mezei hádák egy részét téli szállásra Lévára és Garamszentbenedekre rendelte. Miután pedig a vármegye az átvonuló katonaság visszaéléseit a multból ismerve, az ellen tiltakozott, nov. 11-én k. levelében a király parancsára hivatkozva, a vármegye segítségét kéri, hogy a csapatok „egyik vármegyéből az másikon által designált helyekre nagyobb csendességgel és az szegénységnek zugolódása nélkül méhesenek.” Hogy pedig a vármegye terhein könnyítsen, Szobonya István hadait Kistapolcsányba rendelte, ahová nov. 19-én utnak is indította őket. (Szerémi. 183—185.)

Barsvármegye követei utján és előszóval kérte a királyt, hogy a végvárakat rendes őrséggel lássa el. Erre a király dec. 15-én közli a vármegyével, hogy addig is, míg az újabb végvárak fel nem

épülnek, könnyű fegyverzetű zsoldosokat fogad és azokat Nyitra, Sempte, Léva, Korpona, Kistapolcsány és Garamszentbenedekben fogja elhelyezni, hogy a szegény népnek terhére ne legyenek. (Botka. 118—120.)

A törökök betörései persze tovább tartottak. Maga a nádor 1665. febr. 1-én k. levelében „a törökök gyakorta való sétálásáról s a végházak közé egyaránt az holdulott és holdulatlan helyekre való szabad czékkázásáról s ellenséges exkurziókra is való igyekezetekről” ír, egyben felkéri a vármegyét, hogy „Szentbenedek és Saróca között Garam mellett lévő sánczokra valami jó szék gyalogot rendelne, — oly vigyázó embert praeficiálnv eleikben, ki a szentbenedeki és kistapolcsányi kapitány uraimékkal correspondeálnv vigyáztasson az pogány actióra s minket mindenkéről tudósítani el ne mulasszon.” (Tört. tár. 1893. 54.)

April 22-én a király az esztergomi káptalant arról értesíti, hogy a garamszentbenedeki vármegyét katonaságot helyez egy, hogy a káptalan földesuri jogait ne sértsen és viszont a katonaság a káptalan földesuri és gazdasági jogaiba ne avatkozzék. (Eszterg. kápt. ltár. Caps. 49. 10. 34.) A királyi biztosítékait azután de Souches tábornagy Kiss Mihály várnagyhoz aug. 31-én intézett levelében megismétli. (U. o. Caps. Eccl. 13. fasc. 8. 4.) Így azután 1665-ben a végvárak a őrsége következőkből állott: Garamszentbenedeken 100 huszár, 100 hajdu, Léván 300 huszár, 200 hajdu, Korponán 200 huszár, 200 hajdu, Füleken 400 huszár, 300 hajdu, Nyitrán 400 huszár, 200 hajdu. (Szóvadok 1904. 16.)

Kistapolcsányban Szobonya István hajdui voltak Suskovitch János kapitány vezetése alatt. A lakosság azonban már 1665. nyarán panaszt emelt Báthory Zsófiánál ellenük, hogy házaikat elfoglalják, őket kinevetik „és minden kevés javukban nagy károsan szabadon diszponálnak. A gabonát elviszik és kicsépelik — 20—30-an összeverődnek zsákokkal és az éretlen szőlőt, gyümölcsöt leszedik.” Báthory Zsófia szept. 4-én Sárospatakról feleli: „Gondgyokat viseljük mi immáris erről írunk” a vmegyének. (Orsz. ltár. NRA. fasc. 869. 61.)

A hajduk ezzel be nem érték, hanem a Rákóczy-árvák (Erzsébet és Borbála) várkastélyába betörték, azt elfoglalták és kifosztották. Az őrség 1665. okt. 25-én II. Rákóczy Györgyné Báthory Zsófiához, az árvák gyámjához és fiához L. Rákóczy Ferenc fejedelemhez intézett levelében bocsánatot kért garázdálkodásáért, de a fejedelem asszony nov. 15-én Sáros várából panaszt emelt a vármegyénél ellenük.

sebek, hiszen a kakuktojás idegen fészkekben kel ki és így sem társai, sem szülei nem mutathatják neki a napos délre vezető utat. Mégis eltalál Délafrikába egészen magától, utmutató és utitárs nélkül is.

Próbálják ezt a különös tüneményt sok mindenféleképpen magyarázni: így a madarak titokzatos ösztönével vagy a levegő delejes áramlataival, mindezek azonban csak föltevés, amiket semmi sem magyaráz. Egy-egy elnevezése olyan erősek és adományoknak, amelyek az ember előtt eleddig ismeretlenek.

Az első, aki a különböző vándoromadár-fajták utjairól térképeket készített, a svájci von Burg tenár volt, akinek munkáit ma is alapvető jelentőségűeknek tekintik. Ő és a rossiteni állomás német tudósai bebizonyították, hogy ugyanannak a madárfajtának röptülési magassága mindig ugyanaz, valamint ugyanaz a röptülési sebessége is. Igen figyelemre méltó tünnet, hogy még rossz repülőök is, mint a vizityukok olyan sebességgel törnek vándorlásuk célja felé, amilyen sebesen különbözően soha repülni nem szoktak.

Bámulatreméltó az ügyesség is, amellyel a madarak a széláramlatoknak kitérni igyekeznek és a nekik legmegfelelőbb időt megtalálják. Ilyenkor nem egyszer igen nagy és kimerítő kerületek csinálnak, amelyekkel eleinte nem tudtak megmagyarázni. Az újabb kutatás azonban kiderítette, hogy ezek arra szolgálnak, hogy a madarak erői föllesleges küzdelmekben fel ne morzsolódjanak.

— **A lévai árvaház szerencsésekre.** Az árvaházat fenntartó nőegylet minden alkalmat megragad, hogy az árvaház javára némi jövedelmet biztosítson a mai nehéz időkben, amidőn az árvaház sorsa is kritikus. A szept. 6-iki országos vásáron a közönség részére tréfas játékok, szerencséseket fog felállítani. Ehhez kéri a nagyközönség adományait, bármily tárgyat. Adományok az árvaházba irányítják őket minél előbb, hogy a hiányokat vétel által időre pótolhassák.

A vizsgálatot a garamszentbenedeki konvent ejtette meg. A kihallgatott tanuk vallomásaiból kiderült, hogy a hajduk a kastélyt kétszer támadták meg. Első ízben a plebános is a kastélyban volt s a betörőket visszautták. Másodízben azután a kastélyt teljesen kifosztották, minden bört, gabonát elvittek, sőt Rákóczi Erzsébetnek ékszerét és egyéb dolgait is zsákmányul ejtették és felosztották. A jobbágyok ingóságait sem kímélték, akik sirtak kárku felett, hogy elvesztették mindazt, amit a kastélyban, mint biztos helyen, őrizetbe helyeztek. A halastavak gátjait elpusztították, a vizet leeresztették, a halakat elfogyasztották vagy a kistapolcsányi piacon leadták. A város lakosságával szemben is erőszakoskodtak. Malonyay János tisztartó házába is betörték, Erdélyi Mihály hrussói tisztet pedig két ízben is halálra keresték. E garázdálkodásokban ugy Suskovith János kapitány, mint Botka István vicekapitányunk részűk volt. Kistapolcsány vidékét sem kímélték. Emődi Péternek és Zsigmondnak felsővársárdi (Nyitra) kastélyát is megrohanták és Emődi Pétert meg is ölték. A kistapolcsányi és kispáti templomokat kirabolták. (Garamszentbened. lt. f. 65. 38.)

Suskovithot elítélték és ő idejében megszökött, de az állapotok utódja felhívázi Bihary Ferenc kapitánysága alatt sem javultak. Báthory Zsófia ezért a hajduk kivonulása után a kistapolcsányi kastélymegerősítését vette tervébe s a vármegye segítségét kérte azzal, hogy „szükségnek idején lehetne Kgknek odavaló refugiuma is.” Ámde a vármegye Kistapolcsányban nagyobb erősséggé való fejlesztése ellen foglalt állást, mert a hrussói erődök a lakosság biztos és elegendő menedékké találta. (Szerémi. 190.)

Ugyanakkor Léva várát német őrséggel rakták meg, amely a jobbágyokat állandóan zsarolta és fosztogatta.

A vár maga, amióta a törökök kezéből visszakerült, eléggé elhanyagolt állapotban volt. Románfalvi Farkas György, aki Csáky Pál gróf főkapitánysága alatt a vicekapitánysági tisztet éveken át viselte, már 1666. márc. 2-án kéri a vármegyét, hogy „tekintve ennek az mi nyomorult s elpusztult végházunknak csaknem utolsó romlását s mindaz bele szorult és szorulódnak népségnek jövődöbéli véletlen s váratlan veszedelmeit, mennél hamarabb lehet mind pénzt, az kin palánk karókat vehessünk s mind gyalogmunkásokat, melyek fonják s tapasszák az palánkok, küldjön Ngtok s Kgk, mivel majd mind szántás, vetés, szőlő metszés s más több dolog reá jön az szegénységre s akkor még nehezebb sőt csaknem lehetetlennek

KÜLÖNFÉLÉK

— **A lévai katonai temető felszentelése és a távozó zászlóalj bucsuja Léva lakosságától.** A lévai helyőrségi parancsnokság tisztelettel meghívja Léva város közönségét az újonnan rendezett katonai temető me, vasárnap tartandó megnyitására. Ugyancsak ezen alkalommal bucsuzik el a Léváról eltávozó tátrai 7. gyalogezred harmadik zászlóalja is a helyőrségtől, valamint a polgári lakosságtól. Program: Augusztus 27-én d. e. 10 órakor a főtéren katonai díszszemle és bucsu a lakosságtól, 11 órakor ünnepélyes tábori szentmise a temetőben és az új temető felszentelése D. u. két órától a Balaton kioszkban a 7. ezred zenekara hangversenyt rendez. O. Spanyol, vezérkari alezredes, helyőrségi parancsnok.

— **A nagydíj ref. lelkes beiktatása.** A nagydíj ref. egyházban Soós Endre újonnan megválasztott lelkesének ünnepélyes beiktatása vasárnap volt a nagydíj templomban. Az ünnepélyes beiktatáson a barsi ref. egyházmegye képviselőiben Patay Károly esperes, dr. Kersék János tanácsbíró és Székely Béla alsószécsi tenitő, ténésbíró vettek részt. A lelkesi karból jelen voltak: Konta Károly kiskálnai, Antal Gyula lévai, Veres László váradi lelkesek. Ünnepélyes istentisztelet keretében iktatta be lelkesi hivatalába az új lelkesét Patay Károly esperes. Az isten áldását kérte az új lelkes munkásságára. Az egyházi énekkar éneklése után Soós Endre lelkes tartotta meg mélyen szántó, lélekemelő ünnepi beszédét. Ima és közénélés után a lelkeszlaton a presbiterium ünnepi gyűlést tartott, amelyen Patay Károly esperes szeretettel üdvözölte az új lelkeszt s adta át neki hivatalát.

— **A helybeli postahivatal ezoton figyelmezteti a telefonelőfizetőket,** hogy telefonpótkönyvetek 48 órán belül vegyék át, mert különben 1 Ké. díjért kifogja ezeket kézbesíteni. Ezen figyelmeztetés nem

vonatkozik azokra az előfizetőkre, kik ezen pótkönyv kézbesítését kérték, avagy ezt már átvették.

— **A lévai keresztényszocialista pártszervezet kertü mulatsága** szeptember 3-án a városligeti sporttelepi vendéglőben, másorral egybekötve. Jövedelme a karácsonyi segélyakcióra fordítatik.

— **Ma este megismétlik a kongregáció színelőadását.** A lévai férfi kongregáció az elmúlt vasárnap másodsor adta elő Pop Jánosnak Az uri szokás című faulsi énekes vígjátékát. A vidám, szórakoztatóval óktató darabnak, amely egy falusi gazdának, akit bírónak választottak, az életét mutatja be, amely felett elhatalmasodott az oktanal pazarlása szonvedélye, amit ő a feléle való dörszólódésában „uri szokás”-nak lát, — olyan sikere volt, hogy ma este harmadszor is előadják. De ezalkalommal a hívőre fordult idő miatt nem a paristák kertjében levő szabadszínpadon, hanem a Keresztény Munkás Egyesület színpadán fog az előadás lejátszani. A szereplők közül rutinos, elfogulatlanul természetes játékaival kitűnik Vadkerty Ilonka, míg Reindl Mimi igen kellemes és biztos színpadi mozgásmozgás jelensége. Várady Anna és Szócsik Juci adnak még szint az előadásnak. A férfi szereplők közül Simovics Vilmos az előadás élesztő lelke, aki egy „urra” vedlett cigány szerepében állandó derültségben tartja a közönséget. De kiemelkedik az együttesből a a lírai szerelmes, Györgyi Jenő halk tónusú játéka. A többi szerepekben ifj. Akács József, Major Ferenc, Duchacsék Antal, Amstetter László, Guba László és Máté József igyekeztek az előadást sikerre emelni. A kísérő zenéért a Ker. Munkás Egyesület lörkvő házzenekara elismerést érdemel.

— **A lévai gyermekvédő új helyiségre költözött.** A cssz. vöröskereszt lévai fiókja közli, hogy gyermekvédő intézménynek rendelőhelyiségét a kerületi betegsegélypénztár új épületébe helyezte át. — A cssz. vöröskereszt egyesület lévai fiókja

látszik, hogy mi bekeríthessük magunkat s az teljes esztendőn is kerítettük fog állani, nem kevés veszedelmünkkel mi nekünk, ide szorult népségnek.” (Szerémi. 193.) A vármegyének azután maga a város is segítségére volt, mint a város 1675. évi jegyzőkönyvében olvasható: „Az praesidium javára, hasznára és oltalmára nézve statutuáltak, hogy a malom felől a Ferenc deák uram kertjénél az farkasbástyán alul, Báth felől az Mészáros Balászné kertjénél és az barátok kertjénél a vadaskert alatt sarampók és azokon kapuk csináltassanak és az vadaskert innét árok ássattassék az hegyen föl a szőlők felé.” (Bars vármegye. 135.)

Az őrség száma változatlan maradt és 1672. körül is 300 huszár, 200 hajduból, 2 tüzérből és 9 külön alkalmazottból állott, akiknek havi költsége 3252 frt 30 denárt tett ki. (Takács. Magyar közelmek. I. 221.) 1674-ben a vár tisztikara a következőkből állott: Csáky Pál gróf főkapitány, Románfalvi Farkas György vicekapitány, Szily György lovas főhadnagy, Sarlai György lovas hadnagy, Péli András és Szabó Mihály vajdák. (1674. Canon. Visit. Hgprim. Itár.)

A törökök nagyobb kirándulásaírók években keveset olvasunk. Kiseb betöréseik azonban most sem maradtak el. Dolny István garamszentbenedeki prefektus 1676. június 30-án jelenti a káptalanak: „A Török sok helyen berzenkedik, járja Sz. Benedek táját, nem régen megh puszkáltak haiduink ennehániát, kik közül eggyet Lévaik jól fogtak. Nitrát harmad napia igen sarkallotta kevés hasznával.” (Eszterg. kápt. Itár. caps. 17. 13. 28.) Aug. 22-én a következőket jelenti: Sz. Istváni napjára viradóra Lévaikot csak közel Lévához egy réten az Jancsárok föl verve majd 30 lovokat el vittek eggyet le vágtak. Helembát mondják elevenbe vittek el, ez is csak vigiázatlanságuból történt.

Midőn peccsétlenem akarván leveletem, Léva kapitány uram követje érkezett hozzám, hogy Budához igen gyülekezik az Török, minden felől haitatván az szekereket. Lévat nevezet szerint fenegeti és az szomszéd végházakat, mely gonosz hírekre nézve igen szükséges volna, ha az várbeli Haiduk eggy kevés ideig megh szaporodnának, Ngtok kglmeket bölcs ítéletére s akarattýára hajgom. (Eszterg. kápt. It. caps. 17. 13. 23.) 1677. ápril 11-én pedig írja: Füleken létemben (április elején) Sz. Benedek alá csapat volt a Török, de semmi kárt nem tett. (U. o. caps. 17. 10. 22.)

ezuton fejezi ki nyilvános köszönetét Molnár dr. urnak az anya és gyermekedvő intézmény részére eddig rendelkezésre bocsátott helyiségért.

— **Beiratások.** Az *igalmas nővérek vezetése alatt álló óvó intézet*, elemi iskola és polg. iskola osztályai a pótbéiratás augusztus 30. és 31-én lesz. — E. Ö. H. Irás.

Beiratások a kereskedő tanonciskolába. Felhívattak a helybeli tanonctartó kereskedők, hogy tanoncikat a törvényes előírásoknak megfelelőleg f. évi szept. 3. 8. és 10-én mindenkor délután 3 és 5 óra között okvetlen irassák be. Beiratási helyiség a r. kath. fiúiskola irodájá. — A tanonciskolák felügyelő bizottsága.

A magyar iparostanonciskola igazgatósága értesíti a munkaadókat, hogy tanoncikat szeptember 3-án és 10-én délelőtt 10—12-ig és délután 2—4-ig az állami polgári iskola helyiségében okvetlen irassák be. Tan-szerdj 20 Kc.

A lévai izr. elemi népiskolában a pótbéiratások 1933 évi aug. hó 31-én és szept. hó 1-én eszközöltetnek. A tanítási év kezdete szept. 1. reggel 8 óra. — Igazgatóság.

A helybeli ref. népiskolába a pótbéiratások f. hó 31-én lesznek megtartva.

A lévai állami polgári iskolában a pótbéiratások és a felsőbb osztályokba a felvételi vizsgák szeptember 1-én tartatnak meg.

A r. kat. fiúiskolában a pótbéiratás aug. 30-31-én lesz; szept. 1-én reggel negyed 8 órakor Veni Sancte. Igazgatóság.

A pozsonyi YMCA kételés magánker. iskolájában és egyéves ker. tanfolyamában a tanítás szept. 4-én kezdődik. Azok, akiket nem vettek fel a ker. akadémiába va. a tanítóképzőbe, még beiratkozhatnak egészen szept. 4-ig. Saját olcsó internátus. Prospektus ingyen. — YMCA, Bratislava, Sánc-út.

— **Püspökjárás Benedekben.** A Sziovenszkóban járó Hlond lengyel bimbos, krakói érsek, Vojtasak, Biaha és Csárszky püspökök kíséretében Gramszentbenedekben meglátogatta a szalezianus intézetet. Hlond maga is a szalezianus rend tagja.

— **Felhívás autókлуб alakítására.** A Levice és vidéke magán autótulajdonosokat tisztelettel felkérjük, hogy az alakulóban levő helyi autókлуб megalakulása céljából folyó hó 29-én este félkilenc órakor a Stranzky étteremben tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Az előkészítő bizottság.

— **Betörtek a lévai plebania templomba.** Vasnapról hétfőre virradó éjjelre kifosztották a plebania templomban a tabernákulumot. A szentségtartót és egy kelyhet vittek magukkal a betörők, míg a sekrestyében levő kelyheket nem bántották. A betörők, akik a jelek szerint valószínűen ketten voltak, összejárták a templomot, megnézegették a perselyeket is, azonban azok éppen ki voltak ürítve megelőzően, így azokat nem lelt volna érdemes feltérniük. A kárt mintegy 8—10,000 koronára becsülik. A betörők a templom karzatára álkulcsal hatoltak be, a toronyban levágták az egyik harang kötelét, ahoz hozzátűtötték egy his létrát, amelyet a karzaton leltek. Ezt a létrát az orgona tisztogatásánál szokták használni. A betörők a kötelet a karzat párkányán levő egyik anyagszoborhoz erősítették és így ereszkedtek le a templom hajójába. A csendőrség véleménye szerint a betörést éjjel után egy és három óra között hajtották végre. A gyanu két férfira irányu, akiket egybehangzó jelentések szerint vasnapon estefelé a templom körül többen is láttak álalkodni, sőt aziránt is érdeklődtek, vajjon a toronyrág egész éjjel ki vannak-e világítva? A csendőrség a nyomozást erőlyesen folytatja. A nyomozás szerint a betörők nem a lévai állomásról utaztak el a betörés után, mert a vasutnál szolgálatot teljesítő csendőrnek feltűnt volna. Érdekes, hogy a múlt évi templombetörésnek éppen most van az évfordulója. Tavaly egy leány tört be a lévai templomba, aki a templombetörésekre specializálta magát. Kétévi fegyházra ítélték, most is ül, így tehát az ő személyét nem lehet a mostani betöréssel kombinációba hozni.

— **Két öngyilkosság.** Garamkelecsényben Styipka János 53 éves korárfonó, este, midőn családja már lefeküdt, az asz-

tálnál ülve zsebkésével nyolc szurást ejtett a bal mellén. — Isten veled, Mara! — ki állott az ágyban fekvő felesége felé, aki erre a fértjétől szokatlanul gyengéd szavakra fel figyelt, majd felkelt és az asztalhoz ment s megdöbbenve látta, hogy az ura vérzik. Fel-lármázta a családot, Styipkát kivánására kivitték az utcára és a bírótér küldtek, aki pedig orvost hivatolt Léváról. Időközben Styipka visszavárogzott a szobájába, lefeküdt az ágyba és meghalt. — A második öngyilkosság Felsőzsecsén történt, ahol Lócsay Ernő 54 éves gazdálkodó felakasztotta magát. Lócsay a pámisz gerendájára láncot kötött, arra meg hámsztrángból hurkot készített, beleakasztotta a nyakát és kilökte maga alól a létrát, amelyen állt. Mintegy két óra múlva akadt rá a felesége.

— **Harakirit végeztek rajta a haragosai.** Szele János harminc éves tergegyei földművest e hét egyik éjszakáján, a község határában két férfi megtámadta, az egyik kést rántott és Szele hasán olyan hatalmas vágást ejtett, hogy a szerencsétlen ember belel nyomban kifordultak, Széle otthagyták és a járó kelők bukkantak rá, amint eszméletlenül fekött a földön. Nyomban intézkedtek a lévai kórházba való szállítása iránt. Szele a sötétben nem ismerte fel támadóit. Állapota javu.

— **Hirtelen halál a lévai pótán.** Hétfőn délután Varmuzek Pál 38 éves postai kézbesítő a csomagoszállásban végzett szolgálatot. Közben hirtelen rosszullet fogta el. A szomszédok áthívták hozzá Guba drt, majd más orvosokat is hívtak. Varmuzek injekciót kapott, azonban már az sem használt, kiszenevedett. Varmuzeket napok előtt is rosszullet fogta el, de az nem volt katasztrófális. A tragédiát azzal magyarázzák, hogy a kézbesítő e hó 4-én valakinek ezer koronával többlet fizetelt ki, amit a kis fizetésű családós postás nagyon a szivére vett, így valószínű, hogy szivszélhűdés ölte meg.

— **Autókatasztrófa.** Pénteken délelőtt rövid telefonjelentés közölte, hogy Nagylepásnál autószerencsétlenség történt, amelynek három áldozata van, közöttük Kugler Manó lévai kereskedő is súlyosan megsebesült. A nyitrai kórházba szállították.

Orvosai hír. Dr. Szamak Nándor, a sebeszet szakorvosa, a prágai német sebészeti klinikán töltött hosszú évi működés után megnyitotta rendelőjét. Rendel 3—4-ig, Bratislava, Apacápalya 26, Liecebrí fondok és magánpénztárak részére is. Telefon 457.

Szent Iván Valéria zongoratanárnő Léva, Kersék-utca 1. mérsékelt díjazás mellett tanit zongorát és zeneelméletet a legújabb módszer szerint.

Frank Irén rhytmikus tornaiskolájában szeptember 1-én újul megkezdődik a tanítás. Hölyg és gyermek kurzusok, igen mérsékelt aron Komensky (Kossuth) u. 24.

Ertesítem az amatőr fotográfáló közönsgét, hogy a drogériában vásárolt filmek és lemezek előhívása, képek kopirozása, valamint negyítások díjtalanul végeztenek. Tükörfényes képek, művészi munka. Tisztelettel PICK ENDRE, fotográfáló cikkek szaküzlete.

Intézetli felruházásokhoz fehérnemű szükségletet, meleg flannel pyjamákat, ugyszintén anyagokat legjobban SPONER lerakathál szerezhetik be. Monogramok, számok.

Kabat és ruha szövetek, divatos szöves és szineben megérkeztek SPONER divatruházásba.

Gyászköszönet.

Szeretett ferjem, illetve édesatyánk elhunytával kifejezett jóleső részvételmácsolásokért, ezuton monduk hálás köszönetet. Ugyszintén köszönet mindazoknak is, akik kedves halottunk végítaszességén résztvevni szivesek voltak és fájdalomukat enyhíteni igyekeztek.

özv. TATÁR ISTVÁNNÉ és gyermekei.

Bucsuszó.

Mindazon kollegám, barátom és ismerőseimtlől, kiktől nem tudtam személyesen elbucszuzni, ezuton szeretettel bucuszom.

ŠEBO, jegyző.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Ragács Pál — Göbb Rozália fia Ferenc Pál. — Iván István — Koncál Eleonora leánya Erzsébet. — Lehocky Erzsébet leánya Erzsébet. — Bednorczy Mária leánya Mária.

Halálozások. Varmuzek Pál 37 éves. — Özv. Szabó Andrásné szül. Szűcs Julianna — éves.

A „Bars“ rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:
6.45 Torna, utána gramofon zene.
9.45 Hírek. 12.35 Hangv. folyt.
10.— Előadás—felolvasás 13.— Pontos időjelzés.
11.10 Nemzetközi vizek. 14.30 Hírek.
12.— Déli harangszó. 15.— Piaci árak, árf. hírek
12.25 Hírek. 16.45 Pontos idő, hírek.
22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, augusztus 27.

BRATISLAVA. 11 és 16 Tercsentepléci fürdők. 17.45 és 18.40 Gramofon.

BUDAPEST. 9.15 Hírek. 10 Ref. istentisztelet. 11 R. kat. mise. Majd Bura cigk. 13.35 Gramofon. 15 Földművelésügyi előadás. 15.45 Helyszini közz. az evező Európa-bajnokságokról. 16.30 „Magyar írók ánevei“ előadás. 17 Helyszini közvetítés folyt. 17.40 Bertha-zk. 19 „1933.“ ebbszéles. 19.30 Hangv. 20 Széle Hangjélekedés a stúdióól. „A Viktória-hotel rejtelye“ 3 részben. 10.20 Mocsányi—Lakos jazz-zk. 23.15 Toll cigk.

PRAHA. 7 Fürdők. 17.30 Gramofon. 20.10 Hangv. WIEN. 8.30 Gramofon. 12 Szimfónikusok. 12.15 Zene. 15 Vonós-negyes 17.05 Dostal-zk. 22.15 Rádiózk.

Hétfő, augusztus 28.

BRATISLAVA. 17.45 Gramofon. 18.20 Hangv. BUDAPEST. 12.05 Mándits-zk. 13.30 Hangv. 15.30 Diákfélo. 16 Asszonyok tanácsadója. 17 Racz cigk. 18.10 Születésnap ajándék“ ebbszéles. 18.40 Gordonka-hangv. 19.20 Bethes Sándor és Denes György mokaesjte. 20 A pécsi rádióadóállomás műsorának közvetítése. 21.30 Veres cigk. 22.45 Zongorahangv. 23.30 Veres cigk.

PRAHA. 17.45 Gramofon. 20.45 Hangv. WIEN. 11.30 Gramofon. 12 Szimfónikusok. 15.55 Fuvószene. 18.55 Szimfónikusok. 20 Rádió-zk

Kedd, augusztus 29.

BRATISLAVA. 11.10 Gramofon. 18.25 Dalok. BUDAPEST. 12.05 Balajka-zk. 13.30 Kiss cigk. 16 „A leleményes és oktató természet“ előadás. 17 „A Mongolifur“ előadás. 17.30 Zongorahangv. 18.10 „A gyemant és rokokoi“ előadás. 18.40 Masfélo. 19.30 Könyvű zene. 20.30 Kiss cigk. 21.50 Kemtler-trió. 22.50 Angolyvű előadás. Utána Bachmann jazz-zk.

PRAHA. 13.40 és 17.45 Gramofon. 18.25 Ének-negyes. 19.35 Saxofonjáték. 22.30 Gramofon.

WIEN. 11.30 Gramofon. 12 Zene. 15.40 Gramofon. 19 Csellójáték. 19.45 Operaszízetek. 21.55 Hangv.

Szerda, augusztus 30.

BRATISLAVA. 11.55 és 12.05 Praha. 17.45 Gramofon. 17.55 Magyar óra.

BUDAPEST. 12.05 Gramofon. 13.30 Szólókvartett. 15.30 Diákfélo. 16 Mesek. 17 „Fanny vötegynevi“ ebbszéles. 17.30 Mándits-zk. 18.40 „A kenygyfűtő“ ebbszéles. 19.10 „Filmvilág a mikrofon előtt“ előadás 20 Bpesti Filharmoniai Társaság hangv. 22 Racz cigk. 23.20 Zongoraverseny.

PRAHA. 17.45 és 18.10 Gramofon. 19.30 Opera.

WIEN. 10.50 Gramofon. 12 Állástanok zk. 15.55 Gramofon. 19 Katonazene. 20.50 Rádióstrefa.

Csütörtök, augusztus 31.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon. 14.50 Fuvós-zk. 17.45 Gramofon. 18.10 Schrammelzene. 20 Hangjáték.

BUDAPEST. 12.05 Szimfónikus zk. 13.00 Honvéd zk. 16 Gramofon. 16.55 Helyszini közz. az új ügötverseny-pályá megnyitásáról. 17.30 Hangv. 18 „Köborlások Kasimr vizeim“ előadás. 18.30 Hárfahangv. 19 Hires magyar kertek. előadás. 19.30 Egyfelvonásos operák a stúdióól. 21.40 Bura cigk. 23 Hétnyi-Heidelberg—Buday—Sebő-trió.

PRAHA. 17.45 Gramofon. 19.25 Zongoraszonáta. 22.20 Tamburicaverseny. 22.15 Szalonzene.

WIEN. 11 Gramofon. 12 Szimfónikusok. 16 Operaszízetek. 19.05 Operett.

Péntek, szeptember 1.

BRATISLAVA. 12.30 Zene. 18.25 Gramofon.

BUDAPEST. 12.05 Szervánuszky-zk. 13.10 Bura cigk. 15.30 Diákfélo. 16 „Mecsesőtől az ivlámpáig“ előadás. 17 „Ott, ahol a mozi született“ előadás. 17.30 Dal- és gitárdelután. 18 „Álmok uszóságzetem“ utirajz. 18.30 Hangv. 19.10 Küllgyi negyedőra. 19.30 Tóth Erzsi dalesteje. 20.10 „Dalol a mámor“. Jan Kriepura új filmjének közz. a Casino moziból. 21 „Utazás a rivalda körül“ gramofonrevű. 22.30 Budapesti Hangv. Zenekar.

PRAHA. 17.45 és 18.15 Gramofon. 20 Rádió-zk.

WIEN. 11.30 Gramofon. 12 Rádiózk. 16 Filmmzene. 17.10 Szerb népdalok. 18.35 Szimfónikusok hangv.

Szombat, szeptember 2.

BRATISLAVA. 14.50 és 16 Rádiózk. 18.05 Fufola. 18.45 Gramofon.

BUDAPEST. 12.05 Zenekari hangv. 13.30 Énekhangv. 16 Meseóra. 17 „Bejane“ abessziniai történet. 19.20 Losonczi-zk. 18.50 „Tafalkozás“ ebbszéles. 17.30 Mít üzen a rádió. 20 Zenes takaród Szedeg-ről. 21 Píllszky Zsigmond magyar nótták énekel, kiseri Pertiis cigk. 22.30 Gramofon.

PRAHA. 13.40 és 18.10 Gramofon. 20 Tarka-est. WIEN. 12 Szimfónikusok. 15.30 Hangv. 17.10 Rádiózenekar. 20.10 Vigjáték. 21.50 Táncczene.

S P O R T

Rovatvezető: Boros Bela

S. K. Nagyatpolcsány-LTE 3:1 (3:1) bíró: Keszler, Érsekújvár. Az LTE nevében dr. Suchy üdvözölte a vendégeket, majd zászlócsere következett. A tapolcsányi csapat a régi válogatott Hojer vezetésével jó futballt játszott, de a győzelmet mégis az LTE közvetlen védelmének hibájából tudta csak megszerezni. Az első félidőben az LTE a támadó fel, de csatársora a kapu előtt teljesen tehetetlen volt. A vezetést Matulányi beadásából Martinovics szerezte meg. Majd Hojer szabadrugásából kapus hiba következtében Tapolcsányt egyenlítő. Nemsokkal ezután Vizi — Ujváry összeütköznek, a jobbszéktől megfúrt és megszerzi a vezetést. Félidő vége felé a jobbszéktől tisztá ofseidből indulva beállítja a végeredményt, a közönség egyrésze elégedetlenkedik a bír. ítéletével szemben. Az LTE csapatából csupán időszakonként Ujváry, Mészáros, Vizi, Matulányi és Martinovics játszottak elfogadható formát, a többiek gyengék voltak. Tapolcsányból a kapus, jobbhátvéd, centerhalf, a jobbszéktől és Hojer voltak a legjobbak. A bíró néhány tévedésével kellett feltűnnie, de különben objektív volt.

Az LTE csapata ma Ipolyságon régi riválisával, az IFC-vel játsza le a vágsselyei Varga bíráskodása mellett első bajnoki mérkőzését. Emlékeztetés, hogy a mult idenyt szintén együtt kezdték a csapatok. Ipolyság ma nagy formában van. LTE megerősített felállításban veszi fel a küzdelmet és így a győztest előre megtippelni igen nehéz. Mindenesetre a hazai pálya előnye az IFC mellett szól, azonban lelkes küzdeni akarással a mérkőzést eldöntetlenné is teheti LTE felállítása: Dubetz — Kovács, Ujváry. — Mészáros, Páfy, Martinovics, — Jánosy, Matulányi, Kopriva, Dekan, Dokupil, tartalék: Vizi.

Szeptember 3-án lesz Léván a Középkörület válogatott mérkőzése a Déli kerület ellen. A mérkőzés a Herczog serlegért fog élvezetes küzdelmet hozni és a bíró dr. Brüll Gyula személyében is megegyezett már a két fél. Az első találkozózt tavasszal Losencon a közép csapata nyerte meg erős küzdelem után 1:0 arányban. Mandl kerületi kapitány minden ígéreteivel azon van, hogy a legereősebb csapatot állítsa össze és előreláthatólag a következő csapat fogja a Dél színeit képviselni: Balog, — Ujváry, Molnár, — Martinovics, Simon III, Simon II, — Roth, Kopriva, Szigety, Halász, Gyurics. Az ilyen összeállítású csapat feltétlenül képes arra, hogy győzelmével örvendeztesse meg a Déli kerületet.

Vasárnap volt Losencon csl. MASz. atlétikai bajnoki versenye a Páfy atlétikai vandordijert, amelyet a Pozsonyi Torna Egylet nyert meg a Lévai Torna Egylet előtt, 3. helyen Ungvár, 4. helyen Eperjes, 5. helyen Beregszász, 6. helyen Kassai A.C., 7. helyen a Kassai S. C. és a 8. Losencon végzett. Örömmel kell látnunk, hogy a hal lévai atléta, Budaváry csapatkapitány, Bérés, Suba, Runna, Essősy és Bérés II, milyen eredményeket tudtak elérni és országos viszonylatban, az LTE színeit második helyre vitték fel. A 400 méteres bajnokságot Bérés József nyerte 56 mp. alatt. A diszkoszvetésben Runna 34.43 m.-rel második lett, ugyszintén a távolugrásban Suba 5.85-el a második. Ok hárman fogak Debrecenben indulni Szlovenszók válogatott atléta csapatában, Északmagyarország ellen. A gerelyben és sulyban Budaváry 4. lett, míg az olimpiai stafétában izgalmas verseny után az LTE csak akadályozása folytán mellszélleseggel került a 4. helyre. A csapat összeállítása: Bérés II, Bérés I, Essősy és Suba. Minden dicseretet megérdemelnék atlétáink, akik városunk sportjának ilyen nagy sikert arattak. Ha tekintetbe vesszük hogy az LTE-nél jelenleg nincsen megfelelő atlétikai pályája, akkor kétszeresen kell értékelni az eredményeket, hogy olyan nagy multu atlétikai egyesületeket, mint Eperjes, Ungvár és Kassa tudott ez a hat lévai lelkes fiatalember maga mögé utalni. Kirtartást kívánunk további működésükhöz és a további sikerek nem fognak elmaradni.

Gabonárak:

Buza	—	100 kg	115	—	117 kor.
Rozs	—	"	63	—	65
Árpa	—	"	60	—	65
Zab	—	"	—	—	60
Kukorica	—	"	95	—	98

VALUTAÁRFOLYAMOK

Baramegyei Népbank Levéla, jelentése.

	aug. 19-án:	aug. 26-án:
100 pengő	—	465. — 458. —
100 osztrák schilling	—	387.50 385. —
1 angol font	—	111.50 111.12
1 amerikai dollár	—	25. — 24.50
100 svájci frank	—	650. — 650. —
100 francia frank	—	132. — 132.20
100 líra	—	187. — 180. —
100 német márka	—	800. — 804. —
100 dinár	—	44.50 44.60
100 lei	—	18.50 17.60

◀ APRÓ HIRDETÉSEK ▶

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk válasza szolgálatot levelezőlapot csatolni

Német kisasszony, gyermek-szerető állást keres. Fizetés megegyezés szerint. — Cím a kiadóban.

Felső-Zsemberi gazdaságban f. év november 1-én üresedésbe jön a gépész-kovácsi állás. Ügyes, józan, szorgalmas, traktorhoz is értők jelentkezzenek a főt megjelölt gazdaságban. 1159

Egy szoba, konyha, speiz, mellékhelyiségekkel kiadó. V. utca 31. 1160

1-2 diákok vagy diákányt teljes ellátásra elfogadok. Legáth, Honvéd utca 42. 1191

Üzlethelyiség kiadó Koháry-utca 1. 1144

2 drb. tenyészkan, fehárszörű eladó Felső-Szecsse, TÓTH LAJOS. 1166

Eladó ház a belvárosban, azonnal beköltözhető 3 szobás lakással. Érdeklődni BLAU ZSIGMOND üzleteben. 1187

Iskolai évrre 1—2 diákányt, vagy fiút teljes ellátásra elfogadok. Zárda mellett. Kigyó u 2 b. 1188

Két haztelek 320 □-ól Kákai-utcon eladó. Cím a kiadóban. 1189

3 szobás lakást bent a város területén keresek okt. 1-től. — Cím a kiadóban. 1190

Jó munkaerőt keresek magyar szabószokhoz állandó munkára. JÓB JÓZSEF Krupina. 1191

Eladó egy ágy sodronnyal és matracal Szentháromság-tér 2. sz. 1193

22 jól gondozott méhesalád teljes felszereléssel haláleset miatt jutányosan eladó: özv. TATÁR ISTVÁNNÉ Botka-u 10. 1194

Zongora- és nyelvrókat ad NOVOTNY JÓZSEFNÉ Levicz, Ladányi-utca 12. 1195

Komplett ebédő és hálószoba-butor jókarban olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1196

Kiadó október elsejével egy utcai 2 szobás és egy udvari 1 szobás lakás mellékhelyiségekkel; ugyanott bérbeadó magtár és istálló nagy udvarral. Érdeklődni lehet Barsi u 7. sz. alatt. 1197

Jókarban levő szalongarnitúra azonnal eladó. Ladányi u 21. 1198

Méhek eladók kaptárostul 39×24 cm. kereteken. Cím e lap kiadóhivatalában. 1199

Eladó ház Ujtelep VIII u. 19. sz. — Ugyanott jókarban levő kovács-szerszám is eladó. 1200

Ojtvány boraim kimérését szept. 1-án megkezdem, a 6 KÉ. TÓTH ANDRÁS Mező u. 29 1201

Szoba konyha, speizből álló ház október 1-től kiadó. Bővebbet Bernolák-u. 14 alatt. 1202

Komplett ebédő és egy Wertheim-kassa jutányosan eladó Ujtelep, Kmet András u. 10. 1203

Polgári iskolához közel 2 iskolás fiút jutányosan teljes ellátásra felveszek. Tolsztoj-utca 1. 1204

Egy szoba kiadó Vágóhid utca 2 a. 1205

2 kisleányt vagy fiút az iskolai évrre teljes ellátással elfogadok. Honvéd-u 4. 1206

Bútorozott szoba kiadó 2 személy részére konyha használattal, ugyanott 2—3 diákok elfogadunk. — BELLA, Ujtelep, I-ső utca. 1207

Zamatos kakai bort szept. 1 től mér HLAVÁCS, Káka 24. 1209

Béke-utcai 6. számú villában, az új polgáriiskola közelében 2 külön bejáratu bútorozott szoba azonnal kiadó. 1210

Bérbeadó 10 hold szántóföld Kálnai-utca 16 b. 1211

Különbejáratu emeleti utcai bútorozott szoba kiadó Rozmarin-utca 1. 1212

Kiadó lakások Csepregi-utca 29. 1213

Kiadó szoba, konyha, speiz. Dobó-utca 15. sz. 1214

Teljes ellátásra 2 diákok elfogadok. — Mángorló u 16 1215

Különbejáratu bútorozott szoba azonnal kiadó, esetleg ellátással is. Ladányi u. 5. 1217

Német és angol nyelvet tanít ALSTERNE Bicsák-sor 2. 1218

Eladó ház Kálnai utca 24. számú. Bővebbet a tulajdonossal ugyanott. 1219

Üzlethelyiségek Bati-utca 2. sz. alatt kiadók. 1220

3 iskolás leányt vagy fiút teljes ellátásra elfogadok. BEZÁK ISTVÁNNÉ, Perc-utca 26. közel az új polgári iskolához. 1222

Két diákok teljes ellátással felveszek. — GÁPEL SÁNDOR Schoeller u 7. 1223

Jókar- utcaban egy fél telek eladó. — Bővebbet Patófi u 8 1224

Kiadó szoba, konyha, speiz. Ady-u 9. 1225

Elegáns kosztümök divat szerint és köpenyek, fazon díj 140 KÉ. BOGNÁR női és férfi szabónál Csepeli-utca 18. 1226

Gimnazista, VII-es, slovak anyafalissal, nyelvű, elvállalnia polgarista vagy gimnáziumi tanulók tanítását, kosztért, lakásért, esetleg ráfizetéssel. Cím a kiadóban. 1227

Penz takarít meg, ha fűszer és élelmiszer árut FISCHER-nél vásárolt leszállított árakon. Mángorló-utca. 1228

Két iskolás leányt vagy fiút teljes ellátással felveszek zongora használatl. Cím a kiadóba 1229

Eladó ház, adómentes, szoba, konyha, speiz. Ujtelep, Reviezky-utca 6. 1230

Magányos urinó nagyobb diákányt teljes ellátásra elfogad. Cím a kiadóban. 1233

Koháry-utca 18. számú ház szabókészéből eladó. Érdeklődők forduljanak dr. LAUFER ARTHUR ügyvédi irodájához. 1234

Salamander töltőtoll

Nyitrai és Társa könyvkereskedésében k a p h a t ó

ÉRTESÍTÉS! Léva és környéke n. é. közönség szíves tudomására adom, hogy Léván, Kálnai utca 25. szám alatt berendezett **kárpitos műhelyemben** minden e szakmába vágó munkát vállalom. Állandóan raktáron tartok: Sezlont, matracc, diványt és egyéb munkákat. **Áraim nagyon szolidak.** Főtörekvésem oda irányul, hogy a n. é. közönséget a legpontosabban kiszolgáljam és megelégedését érdemeljem ki. - Pártfogást kér: **KISS LÁSZLÓ** kárpitos és disztő

Az Oroszkai Cukorgyár
génevei gazdasága
SIKLÓSI SZŐLŐJÉBŐL

Ia csemege szőlőt

házhoz szállít NAPI ÁRON
Telefon: Léva, 125. szám

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő do hány beváltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:
Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

Teljes regények

á 1.— Kő 50-ért

kaphatók, míg
a készlet tart

Nyitrai és Társa

könyvkereskedésében
LÉVÁN. Telefon 98

SZÉPIRODALMI MŰVEK

NAGY VÁLASZTÉK-
BAN KAPHATÓK

NYITRAI ÉS TÁRSA

KÖNYV- ÉS PAPIRKERES-
KEDÉSÉBEN LEVICÉN-LÉVÁN

Agárdy Zsigmond TEMETKEZÉSI vállalata

Ravatal, ravatalozás, üveges gyászkocsi
összesen: 100 Kő
Leszállított érc- és fakoporsó árak!!
Kérem a n. é. közönség pártfog. és bizalmát

Kályhák! Kályhák!

ELVÁLLALOM: Cserépkályhák, takaréktűzhelyek felépítését, ugyszintén kályhák átrakását, tisztítását és vaskályhák samottozását szakszerűen és jutányos áron. - Új cserépkályhák állandóan raktáron. - A n. é. közönség pártfogását kéri

RICHTER BÉLA

kályhás LEVICE, Kopai utca 10.

BAROSKA J. mechanikus LEVICE

Telefon 130.

puskaműves

Kálnai utca 3.

Jawa és Č. Z.
motorkerékpárok
raktára.

Legmegbízhatóbb töltények!

Vadászfégyverek, vadászati cikkek!
Lőpor és robbantószer áruháza!
Szakszerű javító műhely és
kerékpár z o m á n c o z á s .

Az összes gyártmány
kerékpárok és alkatrészek!

HALÁSZATI cikkek.

Gramofonok és lemezek legújabb felvételek!
Petrix elemek állandóan raktáron.
Zajtalan járás, gyors varrás, tiszta munka, ez az előnye a PFAFF VARRÓGÉPEKNEK.

Cserélje be

régi, telepes RADIO készülékét
modern váltóáramu hálózati

RADIO-ra!

Előnyös CSEREAJKCIO elsőrendű,
szelektív TELEFUNKEN radio
készülékekben!

Cserélje ki

régi elgyöngült RADIO LÁMPÁIT
a legtökéletesebb TUNGSRAM
bárium lámpákra, amelyekért a gyár
IRÁSBELI JÓTÁLLÁST vállal!

HASZNÁLJA KI a Tung-
sram-gyár ezen egyedülálló
jótállási kedvezményét!
Minden igénynek megfelelő
radio készülékek, hangszó-
rók, anódptótlók, akkumulá-
tortöltők nagy választékban
és kedvező részlettízetésre!
Állandóan friss radio elem-
mek! Akkumulátorok szak-
szerű töltése és kezelése!

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

áruházában Léván.

Telefon: 14. Alapított 1881.